μάτων επί συντάξεως πού έχει άποκτήσει κατά τήν προηγουμένη άσκηση καθηκόντων σέ διοίκηση, σέ έθνικό ή διεθνή όργανισμό ή σέ έπιχείρηση, έχει ώς σκοπό νά τού παράσχει δικαίωμα, τού όποίου ή άσκηση δέν έξαρτάται παρά άπό τήν ίδια τήν έπιλογή του. Έπιβάλλεται, έπομένως, σέ κάθε Κράτος μέλος ή ύποχρέωση νά λάβει τά άναγκαία μέτρα γιά τήν έφαρμογή τής διατάξεως αύτής, θεσπίζοντας σύστημα μεταφοράς πού νά έπιτρέπει στόν ύπάλληλο τών Κοινοτήτων νά άσκήσει τήν παρεχομένη σέ αύτόν άπό τόν κανονισμό έπιλογή.

3. Άν ή σύναψη συμφωνίας μεταξύ τής Κοινότητος καί τού συνταξιοδοτικού όργανισμού στόν όποίο άνήκε ό ύπάλληλος πρό τής είσόδου του στήν ύπηρεσία τής Κοινότητος, ώς συμβατικό έρεισμα ικανό νά έπιτρέψει τήν μεταφορά τών συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων στό κοινοτικό καθεστώς, δύναται νά άντιμετωπισθεί στήν περίπτωση κατά τήν όποία ή ύπηρεσία προελεύσεως τού ύπαλλήλου άνήκει σέ πρόσωπο τρίτο έν σχέσει μέ τήν Κοινότητα, όπως είναι ή περίπτωση τών διεθνών όργανισμών πού δέν ύπάγονται στό κοινοτικό δίκαιο, αύτό δέν είναι άναγκαίο ούτε δικαιολογείται στήν περίπτωση κατά τήν όποία πρώην έργοδότης τού ύπαλλήλου είναι Κράτος μέλος ύπαγόμενο στούς κανόνες, οί όποίοι έχουν θεσπισθεί άπό τά κοινοτικά όργανα, μέσα στό πλαίσιο τής άρμοδιότητός τους. Τό ίδιο συμβαίνει προκειμένου περί δημοσίου ή ίδιωτικού όργανισμού, τού όποίου τό συνταξιοδοτικό καθεστώς ύπάγεται στήν νομοθεσία ή τήν κανονιστική ρύθμιση πού έχει θεσπισθεί άπό τήν δημόσια έξουσία τού κράτους αύτού.

Στήν ύπόθεση 137/80,

Επιτροπη των Ευρωπαϊκων Κοινοτητων, έκπροσωπουμένη άπό τόν κύριο νομικό της σύμβουλο, Raymond Baeyens, μέ άντίκλητο στό Λουξεμβούργο τόν Mario Cervino, νομικό σύμβουλο τής Έπιτροπής, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλειου του Βελγιου, έκπροσωπουμένου άπό τόν Ύπουργό Έξωτερικών, Ύπουργείο Έξωτερικών, 2, rue Quatre-Bras, 1000 Βρυξέλλες, μέ άντιπρόσωπο τόν Robert Hoebaer, διευθυντή έξωτερικού έμπορίου καί συνεργασίας στόν τομέα τής άναπτύξεως παρά τώ Ύπουργείω έξωτερικών καί τόπο έπιδόσεων στό Λουξεμβούργο τήν πρεσβεία τού Βελγίου, 4, rue des Girondins, Résidence Champagne,

καθ' ού,

πού έχει ώς άντικείμενο νά άναγνωρισθεί, βάσει τού άρθρου 169 έδάφιο 2 τής συνθήκης ΕΟΚ, ότι τό Βασίλειο τού Βελγίου παρέβη τίς ύποχρεώσεις πού άπορ-

ρέουν άπό τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 ἐδάφιο 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, καθ' ὅσον τό Βέλγιο ἀρνεῖται κατ' ἀρχήν νά καθορίσει τόν τρόπο μεταφορᾶς τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου ἤ τοῦ κατ' ἀποκοπήν ποσοῦ ἐξαγορᾶς συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων, πού ἔχουν ἀποκτηθεῖ ὑπό τό βελγικό συνταξιοδοτικό σύστημα, στό συνταξιοδοτικό σύστημα τῆς Κοινότητος,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο ἀπό τούς J. Mertens de Wilmars, πρόεδρο, G. Bosco, A. Touffait, O. Due, προέδρους τμήματος, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, T. Koopmans καί A. Χλωρό, δικαστές,

γενικός εἰσαγγελεύς: F. Capotorti
γραμματεύς: A. Van Houtte

ἐκδίδει τήν ἀκόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τά πραγματικά περιστατικά τῆς ὑποθέσεως, ἡ ἐξέλιξη τῆς διαδικασίας καί οἱ ἰσχυρισμοί καί τά ἐπιχειρήματα τῶν διαδίκων ἔχουν συνοπτικῶς ὡς ἑξῆς:

I — Πραγματικά περιστατικά

Τό ἄρθρο 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων τούς ἐπιτρέπει νά μεταφέρουν στό συνταξιοδοτικό σύστημα τῆς Κοινότητος τά δικαιώματα πού ἀπέκτησαν στήν ὑπηρεσία Κρατῶν μελῶν, ἄλλων διεθνῶν ὀργανισμῶν ἤ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Τό ἀνωτέρω ἄρθρο προβλέπει ὅτι:

«2. Ὁ ὑπάλληλος πού εἰσέρχεται στήν ὑπηρεσία μιᾶς ἀπό τίς Κοινότητες, μετά τήν λήξη τῶν καθηκόντων του σέ διοίκηση, σέ ἐθνικό ἤ διεθνή ὀργανισμό ἤ σέ ἐπιχείρηση, ἔχει τήν εὐχέρεια, κατά τόν χρόνο τῆς μονιμοποιήσεώς του, νά καταβάλει στήν Κοινότητα στήν ὁποία ὑπάγεται:

— εἴτε τό στατιστικό ἰσοδύναμο τῶν δικαιωμάτων ἐπί τῆς συντάξεως ἀρχαιότητας πού εἶχε ἀποκτήσει στήν διοίκηση, τόν ἐθνικό ἤ διεθνή ὀργανισμό ἤ τήν ἐπιχείρηση, ὅπου ὑπαγόταν,

— εἴτε τό κατ' ἀποκοπή ποσόν τῆς ἐξαγορᾶς πού τοῦ ὀφείλεται ἀπό τό ταμεῖο συντάξεως αὐτῆς τῆς διοικήσεως, τοῦ ὀργανισμοῦ ἤ τῆς ἐπιχειρήσεως κατά τόν χρόνο τῆς ἀποχωρήσεώς του.»

Ἡ εὐχέρεια αὐτή ἀντιστοιχεῖ πρός τό δικαίωμα τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων νά μεταφέρουν τά συνταξιοδοτικά δικαιώματα πού ἀπέκτησαν στίς Κοινότητες, στά ταμεῖα συντάξεων τῶν ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν ἤ τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν μέ τούς ὁποίους οἱ Κοινότητες ἔχουν συνάψει σύμβαση, προβλεπομένη ἀπό τήν παράγραφο 1 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων.

Στίς 2 Ἰουλίου 1969, ἡ Ἐπιτροπή ἐθέσπισε τίς γενικές διατάξεις ἐκτελέσεως τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφοι 1 καί 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων καί τόν Νοέμβριο 1978 οἱ ὑπηρεσίες τῆς Ἐπιτροπῆς ἦσαν σέ θέση νά διαπιστώσουν ὅτι, γιά τήν ἐκτέλεση τῶν ἐν λόγω διατάξεων, συνήφθη συμφωνία ἀρχῆς, σχετική μέ τήν μεταφορά τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων συντάξεως μέ ὅλα τά Κράτη μέλη, ἐκτός ἀπό τίς Κάτω Χῶρες καί τό Βέλγιο.

Ὁ τεχνικός τρόπος μεταφορᾶς, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, ἔχει ὁρισθεῖ καί τεθεῖ σέ ἐφαρμογή ἀπό τήν Δανία, τό Ἡνωμένο Βασίλειο, τήν Ἰρλανδία, τήν Ἰταλία καί τό Λουξεμβοῦργο.

Ἀπό τίς 15 Ἰουλίου 1970, ἡ Ἐπιτροπή ἐπέστησε ἐπανειλημμένως τήν προσοχή τῆς βελγικῆς κυβερνήσεως ἐπί τῆς ὑποχρεώσεως, ἡ ὁποία τῆς ἐπιβάλλεται νά θεσπίσει τά μέτρα πού θά ἐπιτρέψουν τήν ἐφαρμογή τῆς ἐπιδίκου διατάξεως.

Ἐλλείψει συγκεκριμένης ἐνεργείας τῆς βελγικῆς κυβερνήσεως κατά τήν ἀπό τήν Ἐπιτροπή ἐπιθυμητή ἔννοια καί ἰδίως ἐλλείψει ἀπαντήσεως στήν ἐπιστολή τῆς 12ης Μαΐου 1977, μέ τήν ὁποία ἐπεσήμαινε τό ἐνδεχόμενο ἀσκήσεως προσφυγῆς κατά τοῦ Βελγίου, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 169 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, στήν περίπτωση πού τό Κράτος μέλος αὐτό δέν θά ἐλάμβανε θέση πού νά ἐπιτρέψει τήν ἐπίλυση τοῦ προβλήματος, ἡ Ἐπιτροπή ἐκίνησε, μέ ἐπιστολή τῆς 19ης Δεκεμβρίου 1977, τήν διαδικασία τοῦ ἄρθρου 169 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, προσκαλώντας τήν βελγική Κυβέρνηση νά γνωρίσει τίς παρατηρήσεις της, ἐντός μηνιαίας προθεσμίας, ἐπί τῆς παραβάσεως τῶν ὑποχρεώσεων πού τῆς ἐπιβάλλονται ἀπό τήν διάταξη τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως.

Ὁ μόνιμος ἀντιπρόσωπος τοῦ Βελγίου ἐγνώρισε στίς 22 Μαρτίου 1978 ὅτι λεπτομερής ἀπάντηση θά ἐδίδετο ἐπί τῇ βάσει τῶν πορισμάτων τῆς μελέτης τοῦ προβλήματος ἀπό τήν βελγική κυβέρνηση, χωρίς ἐν τούτοις νά δώσει τήν ἀπαιτουμένη, ἀπό τήν κινηθεῖσα ὑπό τῆς Ἐπιτροπῆς διαδικασία λόγω παραβάσεως, ἀπάντηση.

Μέ ἐπιστολή τῆς 24ης Ἰουλίου 1979, ἡ Ἐπιτροπή προέβη στήν ἐπίδοση αἰτιολογημένης γνώμης, ὑπό ἡμερομηνία 18 Ἰουλίου 1979, βάσει τοῦ ἄρθρου 169 πρώτη παράγραφος τῆς συνθήκης ΕΟΚ, προσκαλώντας τό Βέλγιο νά συμμορφωθεῖ, ἐντός τῶν δύο ἑπομένων μηνῶν, τερματίζοντας τήν ἀρνητική του στάση, ἡ ὁποία συνίστα παράβαση κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 169.

Μέ ἐπιστολή τῆς 27ης Σεπτεμβρίου 1979, τό Βασίλειο τοῦ Βελγίου ἐζήτησε μηνιαία παράταση τῆς προθεσμίας γιά νά ἀπαντήσει στήν αἰτιολογημένη γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ἐδόθη μέ τηλετύπημα τῆς 17ης Ὀκτωβρίου 1979. Στίς 27 Νοεμβρίου 1979, ἡ βελγική Κυβέρνηση ἐγνώρισε ὅτι κατά τήν ἄποψή της δέν ὑπεχρεοῦτο νά συμμορφωθεῖ πρός τήν αἰτιολογημένη γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς καί ὅτι δέν ἀπεδέχετο τήν διδομένη στό ἐπίδικο ἄρθρο ἑρμηνεία καί τίς συνέπειες πού ἀπορρέουν ἀπό τήν ἑρμηνεία αὐτή τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἀκολούθως, ὁ Tugendhat, ἐπίτροπος, κατέστησε γνωστή στίς 23 Ἰανουρίου 1980 τήν πρό-

θεση τῆς Ἐπιτροπῆς νά προσφύγει στό Δικαστήριο συνεχίζοντας τήν διαδικασία λόγω παραβάσεως, δεδομένου ὅτι ἡ ταχθεῖσα ἀπό τήν αἰτιολογημένη γνώμη τῆς 18ης Ἰουλίου 1979 προθεσμία, παρατα θεῖσα κατόπιν αἰτήσεως τῆς βελγικῆς Κυβερνήσεως, εἶχε ἤδη ἐκπνεύσει κατά τήν ἡμερομηνία λήψεως τῆς ἀπό 27ης Νοεμβρίου 1979 ἐπιστολῆς τῆς βελγικῆς Κυβερνήσεως.

II — Ἔγγραφη διαδικασία

Τό Δικαστήριο ἐπελήφθη τῆς προσαπτομένης στό Βασίλειο τοῦ Βελγίου παραβάσεως μέ δικόγραφο, τό ὁποῖο κατέθεσε στίς 9 Ἰουνίου 1980 ἡ Ἐπιτροπή κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 169 ἐδάφιο 2 τῆς συνθήκης ΕΟΚ.

Ἡ ἔγγραφη διαδικασία ἐξελίχθη κανονικῶς.

Κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ καί μετ' ἀκρόαση τοῦ γενικοῦ εἰσαγγελέως, τό Δικαστήριο ἀπεφάσισε τήν ἔναρξη τῆς προφορικῆς διαδικασίας χωρίς προηγουμένη διεξαγωγή ἀποδείξεων.

III — Αἰτήματα τῶν διαδίκων

1. Ἡ Ἐπιτροπή ζητεῖ ἀπό τό Δικαστήριο:

— νά ἀναγνωρίσει ὅτι τό Βασίλειο τοῦ Βελγίου παρέβη τίς ὑποχρεώσεις πού τοῦ ἐπιβάλλονται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, τό ὁποῖο ἔχει θεσπισθεῖ μέ τόν κανονισμό (ΕΟΚ, ΕΚΑΕ, ΕΚΑΧ) 259/68 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 29ης Φεβρουαρίου 1968, κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 24 παράγραφος 1 ἐδάφιο 2 τῆς συνθήκης συγχωνεύσεως τῆς 18ης Ἀπριλίου 1965, κατά τό μέτρο πού τό κράτος αὐτό ἀρνεῖται κατ' ἀρχήν οἱαδήποτε μεταφορά στό συνταξιοδοτικό σύστημα τῶν ὑπαλλήλων τῶν Κοινοτήτων τοῦ κατ' ἀποκοπήν ποσοῦ ἐξαγορᾶς ἤ τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου τῶν ἀποκτηθέντων στό Βέλγιο συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων·

— νά καταδικάσει τό Βασίλειο τοῦ Βελγίου στά δικαστικά ἔξοδα.

2. Τό Βασίλειο τοῦ Βελγίου ζητεῖ ἀπό τό Δικαστήριο:

— νά ἀπορρίψει ὡς ἀβάσιμη τήν προσφυγή τῆς Ἐπιτροπῆς·

— νά καταδικάσει τήν Ἐπιτροπή στά δικαστικά ἔξοδα.

IV — Ἰσχυρισμοί καί ἐπιχειρήματα τῶν διαδίκων

1. Ἡ *Ἐπιτροπή* ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ἄρνηση τοῦ Βελγίου νά προβεῖ στά δέοντα γιά τήν ἄσκηση τοῦ παρεχομένου στούς ὑπαλλήλους τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων δικαιώματος νά μεταφέρουν στό συνταξιοδοτικό κοινοτικό σύστημα εἴτε τό στατιστικό ἰσοδύναμο εἴτε τό κατ' ἀποκοπήν ποσόν τῆς ἐξαγορᾶς τῶν δικαιωμάτων συντάξεως ἀρχαιότητος [γήρατος], πού ἀπεκτήθησαν προηγουμένως μέσα στό ἐθνικό πλαίσιο, καταλήγει οὐσιαστικά στήν ἄρνηση οἱουδήποτε δεσμευτικοῦ ἀποτελέσματος τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, τοῦ ὁποίου τό ἤδη ἰσχύον κείμενο ἔχει θεσπισθεῖ ἀπό τόν κανονισμό 259/68 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 29ης Φεβρουαρίου 1968, μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ἡ μεταφορά αὐτή, προαιρετικῆς φύσεως, στερεῖται ἀντικειμένου ὅσον ἀφορᾶ τά συνταξιοδοτικά συστήματα τοῦ δημοσίου καί τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως, ὅπως ἔχουν ρυθμισθεῖ ἀπό τήν βελγική νομοθεσία.

Ἡ ἐπίδικη διάταξη εἶναι ὑποχρεωτικοῦ χαρακτῆρος γιά τά Κράτη μέλη, καθ' ὅσον ἔχει ὡς προορισμό νά διασφαλίζει στούς ὑπαλλήλους ἕνα συνταξιοδοτικό σύστημα πού θά λαμβάνει ὑπ' ὄψη τίς προσφερθεῖσες ὑπηρεσίες κατά τήν διάρκεια τῆς ἐπαγγελματικῆς τους σταδιοδρομίας, μέσα στό ἐθνικό ἤ διεθνές πλαίσιο, καθώς καί μέσα στίς Εὐρωπαϊκές Κοινότητες.

Ὁ κανονισμός ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων θεσπισθείς μέ κανονισμό τοῦ Συμβουλίου, εἶναι δεσμευτικός σέ ὅλες του τίς διατάξεις καί ἀπ' εὐθείας ἐφαρμοστέος σέ ὅλα τά Κράτη μέλη, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 189 ἐδάφιο 3 τῆς συνθήκης ΕΟΚ.

Κατά συνέπεια, τό ἄρθρο 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως συνιστᾶ μία ἀναγκαστική διάταξη, μία ἀπ' εὐθείας ἐφαρμοστέα στά Κράτη μέλη νομική ἐπιταγή, ἀκόμα καί ἄν δέν συνεπάγεται ἄμεση ἐφαρμογή καθ' ὅσον ἔχει ἀνάγκη πρακτικῶν καί συγκεκριμένων μέτρων γιά νά ἐφαρμοσθεῖ ἀπό τά Κράτη μέλη. Ἡ διάταξη αὐτή πρέπει, ἐπομένως, κατά τήν Ἐπιτροπή, νά ἐρμηνευθεῖ καί νά τεθεῖ ἐν ἰσχύι στό σύνολο τῆς Κοινότητος χωρίς νά ληφθεῖ ὑπ' ὄψη ἡ ποικιλία τῶν ἐθνικῶν κειμένων οὔτε ἀκόμα ἡ ποικιλία τῶν συστημάτων πού ἰσχύουν μέσα στό ἴδιο ἐθνικό πλαίσιο.

Ἡ Ἐπιτροπή εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ἡ διαφορά διατυπώσεως μεταξύ τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως καί τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, εὑρίσκει τήν ἐξήγησή της στό γεγονός ὅτι ἡ καταγωγή τῶν δύο αὐτῶν κειμένων δέν συμπίπτει καί στό ὅτι ἡ ἔννοιά τους εἶναι τελείως διάφορη.

Ὁ ὅρος «εὐχέρεια», πού ἀναφέρεται στό κείμενο τῆς δεύτερης παραγράφου, δέν σημαίνει ὅτι παρέχεται στά Κράτη μέλη ἡ ἐλευθερία νά μή προβοῦν σέ καμμία ἐνέργεια, ἀλλά ὅτι παρέχεται στόν εὐρωπαῖο ὑπάλληλο δικαίωμα, τοῦ ὁποίου εἶναι ἐλεύθερος νά κάνει χρήση.

Ἡ ἐπιλογή τοῦ ὑπαλλήλου νά χρησιμοποιήσει τήν εὐχέρεια, πού τοῦ προσφέρεται γιά νά πραγματοποιήσει τήν προβλεπομένη στό ἄρθρο 11 ἐδάφιο 2 μεταφορά, συνεπάγεται, ἐπομένως, τήν ὑποχρέωση ἀρχῆς γιά τά διάφορα ἐθνικά συνταξιοδοτικά συστήματα νά πραγματοποιήσουν τήν μεταφορά, σύμφωνα μέ τόν τεχνικό ἤ πρακτικό τρόπο, πού θά προβλεφθεῖ ἀπό κάθε Κράτος μέλος μέσα στό πλαίσιο τῆς νομοθεσίας του. Ἡ Ἐπιτροπή βεβαιώνει ὅτι ἡ ἄσκηση τοῦ ὑποκειμενικοῦ αὐτοῦ δικαιώματος, πού παρέχεται στούς κοινοτικούς ὑπαλλήλους, δέν φαίνεται καθόλου «ὑπερβολική» γιά τήν ἐσωτερική ἔννομη τάξη τοῦ Βασιλείου τοῦ Βελγίου καί ὅτι θά ἠδύνατο ἀσφαλῶς νά γίνει δεκτή καί νά ρυθμισθεῖ ὡς λεπτομέρεια τῶν τρόπων λειτουργίας τοῦ ἤ τῶν ἐν ἰσχύι σέ κάθε Κράτος μέλος συστημάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως. Ἡ Ἐπιτροπή τονίζει σχετικά μέ τό θέμα αὐτό ὅτι, ἄν τά Κράτη μέλη ἐξήρτουν τό δικαίωμα τῶν ὑπαλλήλων τῶν Κοινοτήτων νά ἐπιτύχουν νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψη οἱ διαδοχικές περίοδοι τῶν παρασχεθεισῶν ἐκτός τῶν Κοινοτήτων ὑπηρεσιῶν καί νά μεταφερθοῦν τά ἀποκτηθέντα κατ' αὐτό τόν τρόπο δικαιώματα συντάξεως στό κοινοτικό καθεστώς ἀπό τίς νομοθεσίες τους, ἡ ἐπίδικη διάταξη θά καθίστατο ἀνενεργής.

Ἡ Ἐπιτροπή ἀναφέρει, σχετικῶς, ὡς συγκριτικό στοιχεῖο, τόν κανονισμό (ΕΟΚ) 1408/71, τῆς 14ης Ἰουνίου 1971, καί τόν κανονισμό 574/72, τῆς 21ης Μαρτίου 1972, τοῦ Συμβουλίου, οἱ ὁποῖοι ἀναφέρονται στήν ἐφαρμογή τῶν συστημάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως στούς διακινουμένους ἐργαζομένους καί στίς οἰκογένειές τους, πού μετακινοῦνται στό ἐσωτερικό τῆς Κοινότητος (κωδικοποιημένο κείμενο JO C 138, τῆς 9ης Ἰουνίου 1980), τό ὁποῖο εἶχε ἀκριβῶς ὡς σκοπό τήν μείωση καί μάλιστα τήν ἐξάλειψη τῶν ἀρνητικῶν ἀποτελεσμάτων, πού ἀπορρέουν ἀπό τήν μή λήψη ὑπ' ὄψη τῶν περιόδων ἐπαγγελματικῶν δραστηριοτήτων, οἱ ὁποῖες ἐπραγματοποιήθησαν κατ' ἐφαρμογή τῶν διαφόρων ἐθνικῶν νομοθεσιῶν, κυρίως στό θέμα ἐκκαθαρίσεως τῶν συνταξιοδοτικῶν παροχῶν.

Ἐξ ἄλλου, ἡ Ἐπιτροπή παρατηρεῖ ὅτι ἐπί τοῦ πρακτικοῦ ἐπιπέδου ἡ θέσπιση τῶν ἐκτελεστικῶν μέτρων τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 ἀπό ἄλλα Κράτη μέλη οὐδόλως ἐπέφερε μεταβολές τῶν συνταξιοδοτικῶν συστημάτων τους, πού στηρίζονται στό σύστημα τῆς «κατανομῆς», πρός τήν κατεύθυνση τοῦ συστήματος τῆς «κεφαλαιοποιήσεως». Ἀρκεῖ νά προσδιορισθεῖ ἡ φύση καί ἡ διάρκεια τῶν ἐπαγγελματικῶν δραστηριοτήτων καί νά γίνει ὁ ὑπολογισμός

τῶν συνταξίμων ἐτῶν, μέσα στό πλαίσιο τῶν διαφόρων βελγικῶν συνταξιοδοτικῶν συστημάτων, γιά νά καθορισθεῖ ἡ ἀξία τῶν δικαιωμάτων συντάξεως ἀρχαιότητος [γήρατος] πού ἔχουν ἤδη ἀποκτηθεῖ. Ὑπογραμμίζει, ὅτι ἄν τό Βασίλειο τοῦ Βελγίου δέν θεσπίσει μέτρα κατά τήν ἔννοια αὐτή, καμμία ἐγγύηση δέν ὑφίσταται ὅτι ὁ εὐρωπαῖος ὑπάλληλος ὁ ὁποῖος δέν ἔχει συμπληρώσει ἀριθμό συνταξίμων ἐτῶν ὥστε νά τύχει κανονικῆς συντάξεως ἀρχαιότητος [γήρατος], θά δυνηθεῖ νά τύχει συμπληρωματικῆς συντάξεως στό Βέλγιο, ἡ ὁποία νά ἀντιστοιχεῖ στά ἔτη ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος, πού προηγήθησαν τῆς εἰσόδου του στήν ὑπηρεσία τῶν Κοινοτήτων.

Τέλος, ἡ Ἐπιτροπή ὑποστηρίζει ὅτι ἡ κατάσταση πού ἀπορρέει ἀπό τήν ἄρνηση τοῦ Βελγίου νά καθορίσει τόν ἀναγκαῖο τεχνικό τρόπο γιά τήν μεταφορά τῶν συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων, πού ἔχουν ἀποκτηθεῖ ὑπό τά ἐθνικά συστήματα, ἐνῶ τά ἄλλα Κράτη μέλη ἐξεπλήρωσαν τήν ὑποχρέωση αὐτή ἤ εὑρίσκονται στό στάδιο τῆς ἐκπληρώσεως τῆς ὑποχρεώσεως αὐτῆς, χωρίς νά εἶναι δυνατόν νά θεωρηθεῖ ὅτι πρόκειται περί ἐξαιρετικῆς καταστάσεως συνιστώσης προνόμιο, τοῦ ὁποίου ἀπολαύει ὁ εὐρωπαῖος ὑπάλληλος, ὅπως ἰσχυρίζεται τό Βέλγιο, δημιουργεῖ σαφή ἄνιση μεταχείριση μεταξύ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων ἐξ αἰτίας τῆς ἰθαγενείας τους.

2. Τό *Βασίλειο τοῦ Βελγίου* ἀντιτάσσει σειρά ἐπιχειρημάτων, πού ἀφοροῦν τό βελγικό συνταξιοδοτικό σύστημα, τήν νομική ἔκταση τῆς ἐπιδίκου διατάξεως καί τίς συνέπειες πού συνεπάγεται ἡ ἀποδοχή τῆς διδομένης ἀπό τήν Ἐπιτροπή ἑρμηνείας στήν ἐπίδικη διάταξη.

Ἐκθέτει, κατ' ἀρχάς, ὅτι σύμφωνα μέ τό βελγικό συνταξιοδοτικό σύστημα, ἀφ' ἑνός, ἡ σύνταξη ἀφορᾶ πλεονεκτήματα πού παρέχονται ἀπό τήν δημοσία ἀρχή κατά τήν ἄσκηση τῆς κυριαρχικῆς της ἐξουσίας καί, ἑπομένως, τόσο ἡ ἀρχή τῆς ἀπονομῆς, ὅσο καί ὁ τρόπος τῆς ἀπονομῆς ἐξαρτῶνται ἀπό τήν θέληση τῆς δημοσίας ἀρχῆς.

Ἀφ' ἑτέρου, τό συνταξιοδοτικό δικαίωμα εἶναι δικαίωμα, τοῦ ὁποίου ἡ ἄσκηση ὑπόκειται στήν συνδρομή σειρᾶς προϋποθέσεων, σύμφωνα μέ τό συγκεκριμένο συνταξιοδοτικό σύστημα, μεταξύ τῶν ὁποίων, ἡ ἡλικία, ἡ παύση κάθε ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος, ἐκτός ἐξαιρέσεως προβλεπομένης ἀπό τόν νόμο, ἐλαχίστη διάρκεια ἐπαγγελματικῆς δράσεως καί ἡ παραίτηση ἀπό ὁρισμένα κοινωνικά πλεονεκτήματα. Τῆς διαπιστώσεως τῆς συνδρομῆς τῶν ἀπαιτουμένων γιά τήν γένεση τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος προϋποθέσεων ἕπεται διοικητική ἤ δικαστική ἀπόφαση περί χορηγήσεως τῆς συντάξεως. Ἡ χρηματοδότηση τοῦ συνταξιοδοτικοῦ συστήματος ὑπῆρξε μέχρι σήμερα ἀποκλειστικῶς θέμα προϋπολογισμοῦ γιά τόν δημόσιο τομέα, ἐνῶ γιά τό σύστημα τῶν μισθωτῶν ἐργαζομένων καί τῶν ἀνεξαρτήτων ἐργαζομένων ἡ χρηματοδότηση πραγματοποιεῖται μέ εἰσφορά εἰς βάρος τοῦ ἐνδιαφερομένου, στήν ὁποία προστίθεται εἰσφορά τοῦ ἐργοδότου στό σύστημα τῶν μισθωτῶν ἐργαζομένων, καθώς καί κρατική συνεισφορά. Δέν ὑφίσταται καμμία σχέση μεταξύ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως καί τοῦ ποσοῦ τῆς εἰσφορᾶς. Ἡ ἐφαρμοζομένη ἀρχή εἶναι ἡ ἀρχή τῆς κατανομῆς καί ὄχι ἡ ἀρχή τῆς κεφαλαιοποιήσεως, καθ' ὅσον οἱ δικαιοῦχοι εἶναι πρόσωπα διαφορετικά ἀπό τούς εἰσφέροντας.

Κατά συνέπεια, συμπεραίνει ἡ βελγική Κυβέρνηση, τό πρόσωπο, πού παύει νά ἐργάζεται στό Βέλγιο γιά νά εἰσέλθει στήν ὑπηρεσία τῶν Κοινοτήτων, δέν ἔχει κανένα κεκτημένο δικαίωμα γιά νά δυνηθεῖ νά ἀπαιτήσει τήν μεταφορά του ὑπό μορφή στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου ἤ κατ' ἀποκοπή ποσοῦ ἐξαγορᾶς. Τό συνταξιοδοτικό δικαίωμα δέν εἶναι παρά μελλοντικό, ἐνδεχόμενο, ἀνακλητό καί δέν παράγει ἀποτελέσματα παρά μόνο ὑπό τόν ὅρο τῆς συνδρομῆς τῶν νομίμων προϋποθέσεων ἀπονομῆς τῆς συντάξεως, ἡ ὁποία μόνη ἐπιτρέπει τόν καθορισμό τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως.

Ἡ βελγική Κυβέρνηση ὑπογραμμίζει ὅτι ἡ κατάσταση τοῦ Βέλγου ὑπηκόου πού εἰσέρχεται στίς Εὐρωπαϊκές Κοινότητες εἶναι ἡ

ἀκόλουθη: ἂν ὑπόκειται στό σύστημα τῶν ἀνεξαρτήτων ἐργαζομένων, θά τοῦ παρασχεθεῖ κατά τήν συμπλήρωση τῆς ἡλικίας ἀποχωρήσεως σύνταξη, τῆς ὁποίας τό ποσό θά εἶναι ἀνάλογο μέ τόν ἀριθμό τῶν ἐτῶν τῆς πραγματικῆς ἐπαγγελματικῆς του δραστηριότητος ὡς μισθωτοῦ ἤ ἀνεξαρτήτου. Ἂν ὁ ἐνδιαφερόμενος εἶναι δημόσιος ὑπάλληλος θά γίνει ἐφαρμογή ὡς πρός αὐτόν τῆς σχετικῆς μέ τούς δημοσίους ὑπαλλήλους νομοθεσίας, οἱ ὁποῖοι εἰσέρχονται εἰς τήν ὑπηρεσία διεθνοῦς ὀργανισμοῦ καί πού προβλέπει ρητῶς τήν διατήρηση τοῦ δεσμοῦ μεταξύ τῆς διοικήσεως καί τοῦ ὑπαλλήλου της, ὁ ὁποῖος, ἑπομένως, θά ἐξακολουθήσει ὑποκείμενος στίς διατάξεις τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας περί ἀπονομῆς καί ὑπολογισμοῦ τῆς συντάξεως λόγω ἀποχωρήσεως (βασιλικό διάταγμα 33 τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1967, τροποποιηθέν ἀπό τόν νόμο τῆς 3ης Ἰουνίου 1971, ἄρθρα 3 καί 4, 1ο καί 2ο). Τέλος, στήν περίπτωση τοῦ ὑπαλλήλου, ὁ ὁποῖος ὑποβάλλει παραίτηση, τό δημόσιο, πρίν ἐργοδότης, ὀφείλει νά καταβάλει στό ἰδιωτικό συνταξιοδοτικό σύστημα τίς προβλεπόμενες ἀπό τόν νόμο εἰσφορές γιά τόν ἐν λόγω ὑπάλληλο. Κατά συνέπεια, ὁ ἐνδιαφερόμενος θεωρεῖται ὅτι ὑπήγετο στό σύστημα τῶν μισθωτῶν ἐργαζομένων κατά τήν διάρκεια τῆς ἀποσχολήσεώς του στόν δημόσιο τομέα καί ὁ ὑπάλληλος πού εἰσέρχεται στήν ὑπηρεσία τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, μετά τήν παραίτησή του ἀπό τήν δημοσία θέση του, θεωρεῖται ὅτι παρέσχε ὑπηρεσίες ὡς μισθωτός ἐργαζόμενος.

Ἑπομένως, ὁ Βέλγος ὑπήκοος πού εἰσέρχεται στίς Κοινότητες ἐξακολουθεῖ ὑπαγόμενος στό βελγικό συνταξιοδοτικό σύστημα καί διατηρεῖ τήν ἰδιότητα πιθανοῦ δικαιούχου τοῦ καθεστῶτος αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον θά πληροῖ κατά τήν συνταξιοδότησή του τίς προβλεπόμενες ἀπό τό σύστημα αὐτό νόμιμες προϋποθέσεις. Ἀντιθέτως πρός αὐτό πού φοβεῖται ἡ Ἐπιτροπή, δηλαδή ὅτι δέν ὑφίσταται καμμία ἐγγύηση ὅτι ὁ εὐρωπαῖος ὑπάλληλος θά συγκεντρώσει τόν ἀριθμό συνταξίμων ἐτῶν πού νά δικαιολογεῖ τήν ἀπονομή κανονικῆς συντάξεως ἀρχαιότητος [γήρατος] βεβαιώνει ὅτι ἡ βελγική Κυβέρνηση, τό βελγικό συνταξιοδοτικό σύστημα, ἐπιτρέπει τήν διασφάλιση στούς ἐργαζομένους, ἀσχέτως ἂν ἀνήκουν στό βελγικό δημόσιο ἤ ἰδιωτικό τομέα, ὅταν εἰσέρχονται στήν ὑπηρεσία τῶν Κοινοτήτων, μεταχείριση παρόμοια μέ τήν ἐπιφυλασσομένη στούς ἐργαζομένους πού ἀλλάζουν τομέα στό Βέλγιο ἤ πού εἰσέρχονται σέ ἄλλον διεθνή ὀργανισμό. Τά ἔτη ὑπηρεσίας στό Βέλγιο θά ὁδηγήσουν, ὅταν πληρωθοῦν οἱ ἀπαιτούμενες γιά τήν γένεση τοῦ δικαιώματος προϋποθέσεις, στήν χορήγηση τῶν παροχῶν, πού προβλέπονται ἀπό τό συνταξιοδοτικό σύστημα στό ὁποῖο ὑπήγετο ὁ ἐνδιαφερόμενος πρό τῆς εἰσόδου του στήν ὑπηρεσία τῶν Κοινοτήτων.

Κατά δεύτερο λόγο, προκειμένου περί τῆς νομικῆς ἐκτάσεως τῆς ἐπιδίκου διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2, ἡ βελγική Κυβέρνηση προσάπτει στήν Ἐπιτροπή ὅτι προκαλεῖ σύγχυση μεταξύ τοῦ τυπικοῦ χαρακτῆρος, κανονιστικῆς φύσεως, τῆς ἐν λόγω διατάξεως καί τῆς ἐκτάσεώς της. Κατά τήν καθ' ἧς τό ζήτημα δέν ἀφορᾶ οὔτε τόν δεσμευτικό χαρακτῆρα τῆς διατάξεως αὐτῆς οὔτε τό ἄμεσο ἀποτέλεσμα τοῦ κανονισμοῦ, ἀλλά τήν ἔκτασή της. Ἡ ἐπίδικη διάταξη ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστο τμῆμα τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων πού κατηρτίσθη ὑπό μορφή κανονισμοῦ. Ὅπως κάθε ἄλλη ἀνάλογη διάταξη ἔχει, ἑπομένως, δεσμευτικό χαρακτῆρα ἀλλά, κατά τήν βελγική Κυβέρνηση, θά ἔπρεπε ἀκόμα νά καθορισθεῖ ἔναντι ποίου ἔχει αὐτόν τόν δεσμευτικό χαρακτῆρα. Καί ἡ βελγική Κυβέρνηση θεωρεῖ ὅτι ὁ κανονισμός ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, δεδομένου ὅτι ἀποτελεῖ τόν κανόνα λειτουργίας ἑνός ὀργανισμοῦ, δέν δύναται νά ἀφορᾶ παρά τίς ἔννομες σχέσεις πού δημιουργοῦνται ἐντός μιᾶς ὁμάδος καί, προκειμένου περί κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, δέν ἔχει ἄλλο σκοπό παρά· νά θέσει τούς κανόνες πού διέπουν τίς ἔννομες σχέσεις μεταξύ τοῦ ἐργοδότου καί τῶν ὑπαλλήλων του, τούς ὁποίους καί μόνον ἀφορᾶ. Δεδομένου αὐτοῦ τούτου τοῦ σκοποῦ του, ὁ κανο-

νισμός ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως δέν δύναται νά περιέχει δεσμευτικούς κανόνες ἔναντι τρίτων, ὅπως εἶναι οἱ πρώην ἐργοδότες τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, εἴτε πρόκειται περί ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως εἴτε περί κράτους ἤ διεθνοῦς ὀργανισμοῦ.

Ὁ κανονισμός ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, στηριζόμενος ἐπί τοῦ ἄρθρου 24 τῆς συνθήκης περί συστάσεως ἑνιαίου Συμβουλίου καί ἑνιαίας Ἐπιτροπῆς τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἔχει εἰδικό καί περιορισμένο πεδίο ἐφαρμογῆς χωρίς νά δύναται νά ἀποσκοπεῖ στήν ἐναρμόνιση τῶν καθεστώτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως τῶν Κρατῶν μελῶν. Δημιουργώντας εἰδική ἔννομη σχέση (μεταφορά ποσῶν) μεταξύ τοῦ ἐργοδότου καί τοῦ ὑπαλλήλου του, τό ἄρθρο 11 παράγραφος 2 δέν δύναται νά ρυθμίζει μέ ἀναδρομικό ἀποτέλεσμα προγενέστερη ἔννομη σχέση, ἐν προκειμένω τό συνταξιοδοτικό σύστημα, πού ἔχει δημιουργηθεῖ ἀπό Κράτος μέλος ὑπέρ τῶν ἰδίων τῶν ὑπαλλήλων του.

Ἡ ἀποδοχή τῆς ὑποστηριζομένης ἀπό τήν Ἐπιτροπή ἀπόψεως θά εἶχε, κατά τήν βελγική Κυβέρνηση, ὡς ἀποτέλεσμα νά προσδοθεῖ στήν ἔννοια τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως μία ἔκταση ἀποκλίνουσα τοῦ κοινοῦ δικαίου.

Ὁ κανονισμός ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων ρυθμίζει τίς σχέσεις μεταξύ τοῦ ὑπαλλήλου καί τοῦ ὀργάνου, ἀλλά εἶναι ξένο πρός τίς σχέσεις πού ἔχουν δημιουργηθεῖ ἐντός τῶν ἐσωτερικῶν ἐννόμων τάξεων τῶν Κρατῶν μελῶν, ἐν προκειμένω δέ πρός τόν τρόπο λειτουργίας τῶν ἐθνικῶν συστημάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως. Τό γεγονός ὅτι ἄλλα Κράτη μέλη προέβησαν στήν ἐν λόγω μεταφορά, οὐδόλως σημαίνει ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτή ἐθεωρήθη ἀπό τά ἐν λόγω Κράτη μέλη ὡς ἐκπλήρωση νομικῆς ὑποχρεώσεως, πού ἀπορρέει ἀπό τήν ἐπίδικη διάταξη.

Ἡ βελγική Κυβέρνηση ὑποστηρίζει, ἐξ ἄλλου, ὅτι ὁ μή δεσμευτικός χαρακτήρας τῆς ἐπιδίκου διατάξεως τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως προκύπτει ἀπό τήν ἀνάλυση τοῦ περιεχομένου της καί ἀπό τήν ἔνταξή της στό σύνολο τοῦ κειμένου τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως.

Πράγματι, κατά τήν καθ' ἥς, ἡ ἀνάγνωση τοῦ κειμένου καταδεικνύει ὅτι δέν πρόκειται παρά περί εὐχερείας παρεχομένης στόν κοινοτικό ὑπάλληλο νά ζητήσει τήν καταβολή στίς Κοινότητες, οἱ ὁποῖες, ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀναλαμβάνουν τήν ὑποχρέωση νά δεχθοῦν τήν καταβολή αὐτή, πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο εἴτε τό στατιστικό ἰσοδύναμο τῶν κεκτημένων συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων εἴτε τό κατ' ἀποκοπή ποσό τῆς ἐξαγορᾶς πού τοῦ ὀφείλεται. Ἡ πράξη αὐτή προϋποθέτει, ἐπομένως, τήν προηγουμένη ὕπαρξη δικαιώματος ἔναντι τοῦ ἐθνικοῦ φορέως, τό ὁποῖο δέν δύναται νά πηγάζει παρά μόνο ἀπό τήν ἐπαγγελματική κατάσταση στήν ὁποία εὑρίσκετο ὁ ὑπάλληλος πρό τῆς εἰσόδου του στίς Κοινότητες.

Κατά συνέπεια, ἄν δέν ἔχει ἀποκτηθεῖ κανένα δικαίωμα ἀπό τῶν ὑφισταμένων πρό τῆς εἰσόδου στήν ὑπηρεσία τῶν Κοινοτήτων ἐπαγγελματικῶν σχέσεων, ὁ ὑπάλληλος δέν δύναται νά ἀπαιτήσει τήν μεταφορά γιά τόν ἁπλούστατο λόγο ὅτι δέν διαθέτει τό δικαίωμα αὐτό. Ἡ βελγική Κυβέρνηση παρατηρεῖ ὅτι, ἄν ὁ κοινοτικός νομοθέτης ἤθελε νά ἐπιβάλει μία ὑποχρέωση στούς πρώην ἐργοδότες τοῦ ὑπαλλήλου θά τούς εἶχε ἀναφέρει ρητῶς ὡς ὑποκείμενα τῆς ὑποχρεώσεως αὐτῆς ἐξαιρέσει πάντως τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν οἱ ὁποῖοι δέν δύνανται νά ὑπαχθοῦν σέ ἐπιτακτικό κανόνα τοῦ κοινοτικοῦ δικαίου.

Ἡ ἔλλειψη οἱασδήποτε ρητῆς διατάξεως στό κείμενο τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 μαρτυρεῖ, συνεπῶς, κατά τήν καθ' ἥς, περί τῆς ἐλλείψεως τῆς προθέσεως τοῦ κοινοτικοῦ νομοθέτου νά δεσμεύσει ὡς πρός τό σημεῖο αὐτό, τρίτους, μεταξύ τῶν ὁποίων τά Κράτη μέλη, μέ τούς κανόνες τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως καί ἡ διδομένη ἀπό τήν Ἐπιτροπή ἑρμηνεία στήν διάταξη αὐτή ὑπερβαίνει τά ὅρια πού ἐπιτρέπει ἡ λογική καί νομικῶς συνεπής ἀνάγνωση τοῦ κειμένου τοῦ κανονισμοῦ.

Σχετικά μέ τό θέμα αὐτό, ἡ ἀναφορά τῆς προσφευγούσης στόν κανονισμό 1408/71 τοῦ Συμβουλίου εἶναι, κατά τήν βελγική Κυβέρνηση, ἀπρόσφορη λόγω τοῦ ὅτι πρόκειται περί βασικοῦ κανονισμοῦ ἐπιβάλλοντος δεσμευτικούς κανόνες στά Κράτη μέλη καί, συνεπῶς, περί κειμένου, τό ὁποῖο δέν ἔχει τίποτε κοινό μέ τήν «κανονιστική» διάταξη τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, τοῦ ὁποίου ὁ λόγος ὑπάρξεως, τό πεδίο ἐφαρμογῆς καί τό θέμα πού πραγματεύεται διαφέρουν ριζικῶς. Τό ἄρθρο 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως ἀφορᾶ τήν μεταφορά, ἐνῶ τά ἄρθρα 44 ἐπ. τοῦ κανονισμοῦ 1408/71 δέν ἀφοροῦν μεταφορά, ἀλλά τρόπο ἐκκαθαρίσεως, συνεπαγόμενο τήν λήψη ὑπ' ὄψη περιόδων ἀσφαλίσεως πού ἔχουν συμπληρωθεῖ ὑπό τό κράτος νομοθεσίας ἄλλων Κρατῶν μελῶν. Ἡ βελγική Κυβέρνηση ἰσχυρίζεται, ἐξ ἄλλου, ὅτι εἶναι παράλογο νά συναχθεῖ ἀπό τόν κανονισμό ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν εὐρωπαίων ὑπαλλήλων ὑποχρέωση μεταφορᾶς, ἐνῶ οἱ κοινοτικοί κανονισμοί περί ἐλευθέρας κυκλοφορίας τῶν ἐργαζομένων δέν περιλαμβάνουν γιά τά Κράτη μέλη παρά τήν ὑποχρέωση νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψη οἱ περίοδοι ἀσφαλίσεως.

Ἐξ ἄλλου, ἡ βελγική Κυβέρνηση ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ ἔνταξη τῆς παραγράφου 2 στό κείμενο τοῦ ἄρθρου 11 ἐπιβεβαιώνει τήν ἀνάλυση αὐτή. Ἡ ἐν λόγω ἔνταξη δέν ἔγινε παρά ἀπό μέριμνα συμμετρίας διότι στόν κανονισμό ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῆς ΕΚΑΧ ὑφίστατο μόνο ἡ πρώτη παράγραφος.

Οἱ δύο παράγραφοι ἔχουν ἀνάλογο πεδίο ἐφαρμογῆς καί ἀποτελοῦν πλῆρες σύστημα μεταφορῶν ἀπό καί πρός τίς Κοινότητες, πού ἀντιστοιχεῖ σέ ἀνάληψη ὑποχρεώσεως ἐκ μέρους τοῦ κοινοτικοῦ ἐργοδότου καί σέ εὐχέρεια τοῦ κοινοτικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἡ βελγική Κυβέρνηση τονίζει ὅτι στίς δύο περιπτώσεις ἡ ἄσκηση τῆς εὐχερείας αὐτῆς προϋποθέτει ἐκδήλωση τῆς βουλήσεως τοῦ νέου ἤ τοῦ πρώην ἐργοδότου, ὅπως τό διευκρινίζει ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 11 («κατόπιν συνάψεως εἰδικῆς συμφωνίας μέ τίς Κοινότητες»).

Ἄν, συνεπῶς, ὑφίσταται ἐν προκειμένω μία ὑποχρέωση, δέν βαρύνει, κατά τήν καθ' ἧς, παρά μόνο τίς Κοινότητες πού ἀναλαμβάνουν τήν ὑποχρέωση νά δημιουργήσουν ὑπέρ τοῦ ὑπαλλήλου μία εὐχέρεια πραγματοποιήσιμη κατά τό μέτρο πού οἱ κανονισμοί τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν, οἱ ἐσωτερικοί κανόνες τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἤ οἱ νομοθεσίες τῶν Κρατῶν μελῶν τοῦ παρέχουν τήν δυνατότητα αὐτή. Χωρίς τίς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 καμμία εὐχέρεια δέν θά ὑφίστατο γιά τόν ὑπάλληλο καί καμμία ὑποχρέωση δέν θά ἐβάρυνε τόν εὐρωπαῖο ἐργοδότη. Ἡ βελγική Κυβέρνηση εἶναι τῆς γνώμης ὅτι ἡ ἑρμηνεία αὐτή δέν περιορίζει καθόλου τό πεδίο ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως καί ὅτι ἡ ἄρνησή της νά δεχθεῖ τήν ἑρμηνεία τῆς Ἐπιτροπῆς οὐδόλως καταλήγει στό νά τῆς ἀφαιρέσει κάθε πραγματική ἔννοια, ὅπως τῆς προσάπτει ἡ Ἐπιτροπή. Ἐπικαλεῖται ὅτι παρόμοια διάταξη προβλέπεται στόν συνταξιοδοτικό κανονισμό τῶν συντονισμένων ὀργανισμῶν, χωρίς νά δύναται νά ὑποστηριχθεῖ ὅτι ἡ διάταξη αὐτή τοῦ κανονισμοῦ εἶναι κενή ἐννοίας, διότι ἡ μεταφορά δέν εἶναι πραγματοποιήσιμη παρά μόνον ἐφ' ὅσον τό ἐπιτρέπει ὁ ἐθνικός νομοθέτης. Αὐτό πού ἔχει κάποιο νόημα στόν κανονισμό τῶν συντονισμένων ὀργανισμῶν πρέπει ἐπίσης νά ἔχει κάποιο νόημα στόν κανονισμό ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν εὐρωπαίων ὑπαλλήλων.

Τέλος, ἡ βελγική Κυβέρνηση ἀντικρούει τήν ἐπιχειρηματολογία τῆς Ἐπιτροπῆς, προβάλλουσα τίς συνέπειες πού δύναται νά ἔχει ἡ ἀποδοχή τῆς ἐπιχειρηματολογίας αὐτῆς.

Στό ἐπιχείρημα, κατά τό ὁποῖο εἶναι ἀναγκαῖο νά γίνει ἡ ρύθμιση τῶν συνταξιοδοτικῶν συστημάτων ἀπό ὅλα τά Κράτη μέλη γιά νά ἐπιτραποῦν οἱ προβλεπόμενες ἀπό τό ἄρθρο 11 μεταφορές ὥστε νά ἀποφευχθεῖ ἡ ἄνιση μεταχείριση τῶν εὐρωπαίων ὑπαλλήλων λόγω τῆς ἰθαγενείας τους, ἡ βελγική Κυβέρνηση ἀντιτάσσει ὅτι, ἐν πάση περιπτώσει, ἡ ἄνιση αὐτή μεταχείριση εἶναι παγία καί ἀναπόφευκτη. Κατά τήν βελγική Κυβέρνηση ἡ ἀνισότης αὐτή

όφείλεται στήν διατήρηση ὑπολογισίμων συντελεστῶν, ὅπως ἡ διαφορά τοῦ ποσοῦ τῶν συντάξεων στά Κράτη μέλη, οἱ διαφορές μεταξύ τῶν διαφόρων συνταξιοδοτικῶν συστημάτων ἀκόμα καί μέσα σέ κάθε Κράτος μέλος, ἤ εἰς τήν ἐπίπτωση τῶν τιμῶν συναλλάγματος κατά τήν μεταφορά τῶν κεφαλαιοποιουμένων ποσῶν σέ ἐθνικό νόμισμα πρός τό κοινοτικό σύστημα.

Μέ τήν προοπτική αὐτή, ἡ θέσπιση ἐθνικῶν μέτρων ἱκανῶν νά ἐπιτρέψουν τήν ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 εἶναι ὄχι μόνον ἀνωφελής ἀλλά, ἐπί πλέον, θά εἶχε ὅσον ἀφορᾶ τήν ἐσωτερική ἔννομη τάξη τοῦ Βελγίου ἀπαράδεκτες συνέπειες, καθ' ὅσον ἡ βελγική Κυβέρνηση εἴτε θά ἔπρεπε νά ἐφαρμόσει στούς ὑπαλλήλους πού εἰσέρχονται στίς Κοινότητες σύστημα συνεπαγόμενο παρέκκλιση ἀπό τό κοινό συνταξιοδοτικό σύστημα εἴτε θά ἔπρεπε νά τροποποιήσει erga omnes τίς ἀρχές καί τόν τρόπο ἐφαρμογῆς τοῦ βελγικοῦ συνταξιοδοτικοῦ συστήματος.

Ἡ πραγματοποίηση τῆς πρώτης περιπτώσεως θά ὡδήγει, κατά τήν βελγική Κυβέρνηση, σέ διάκριση ὑπέρ τῶν ἐθνικῶν ὑπαλλήλων, πού εἰσέρχονται στίς Κοινότητες, διότι γιά τίς ἴδιες παροχές ὁ μέλλων εὐρωπαῖος ὑπάλληλος θά ἀπελάμβανε ἐξαιρετικῆς καί προνομιούχου θέσεως. Θά ἐπρόκειτο περί προνομίου, ἀντιθέτου πρός τήν ἀρχή τῆς ἰσότητος τῶν πολιτῶν στόν τομέα τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καί τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας. Πράγματι, ἡ βελγική Κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὅτι, ἀντιθέτως πρός ὅ,τι ἰσχυρίζεται ἡ Ἐπιτροπή, τό ζήτημα τῆς μεταφορᾶς δέν περιορίζεται σέ ἁπλό πρόβλημα λογιστικῆς τεχνικῆς· ἡ μεταφορά στίς Κοινότητες συνιστᾶ παρέκκλιση ἀπό τήν βελγική νομοθεσία καί ὁδηγεῖ σέ διάκριση.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν παρέκκλιση ἀπό τήν νομοθεσία, ἡ βελγική Κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὅτι σέ περίπτωση μεταφορᾶς στίς Κοινότητες πρέπει νά ἐφαρμοσθεῖ ἡ ἰσχύουσα κατά τήν μεταφορά νομοθεσία ἐνῶ, κατά τό βελγικό συνταξιοδοτικό σύστημα, ὁ ἐνδιαφερόμενος δέν δύναται νά προβάλει συνταξιοδοτικό δικαίωμα παρά συμφώνως πρός τίς νομοθετικές διατάξεις πού θά ἰσχύουν ὅταν θά ἀποκτήσει πράγματι συνταξιοδοτικό δικαίωμα. Ὁ ὑπάλληλος δέν ἔχει κεκτημένο δικαίωμα ἐπί ὁρισμένης συντάξεως κατά τήν διάρκεια τῆς σταδιοδρομίας του. Κατά συνέπεια, ἡ μεταφορά στίς Κοινότητες ἀποτελεῖ παρέκκλιση ἀπό βασική ἀρχή τοῦ βελγικοῦ συνταξιοδοτικοῦ συστήματος καί θά ἦταν ἀντικανονικό νά γίνει ἡ ἐκτίμηση τῶν δικαιωμάτων ἑνός προσώπου, κατά τήν διάρκεια τῆς σταδιοδρομίας του, ἐνῶ τά δικαιώματα αὐτά δέν παρέχονται παρά στό πέρας τῆς σταδιοδρομίας. Περαιτέρω, ἡ βελγική Κυβέρνηση ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ λύση αὐτή θά ὠδήγει σέ διάκριση συνεπαγομένη προνόμιο. Πράγματι, τό πρός καταβολή κεφάλαιο ὡς στατιστική ἀξία θεωρητικῆς συντάξεως, πού καθορίζεται σύμφωνα μέ τούς κανόνες τοῦ συστήματος τοῦ δημοσίου τομέως, εἶναι αἰσθητῶς ἀνώτερο ἀπό τό πρός καταβολή ποσό στό συνταξιοδοτικό σύστημα τῶν μισθωτῶν ἐργαζομένων, στήν περίπτωση παραιτηθέντος ὑπαλλήλου, ὁ ὁποῖος ἐσέρχεται στήν ὑπηρεσία ἄλλου ὀργανισμοῦ ἐκτός τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων. Μέ τόν τρόπο αὐτό ὁ παραιτηθείς Βέλγος δημόσιος ὑπάλληλος, πού εἰσέρχεται στήν ΕΟΚ, θά ἐστοίχιζε περίπου τρεῖς φορές ἀκριβότερα γιά τό βελγικό κράτος ἀπό τόν ἴδιο ὑπάλληλο, πού θά εἰσήρχετο στήν ὑπηρεσία ἄλλου ἐργοδότου, ἔστω καί ἄν πρόκειται περί διεθνοῦς ὀργανισμοῦ, ὅπως τό NATO, ὁ ΟΟΣΑ ἤ τό Eurocontrol. Ἐξ ἄλλου, ἡ διάκριση αὐτή θά ὑφίστατο καί ὡς πρός τό ποσό τῶν πλεονεκτημάτων, πού θά χορηγηθοῦν μεταγενεστέρως στούς ἐνδιαφερομένους λόγω τῶν καταβολῶν αὐτῶν ἐφ' ὅσον, στήν περίπτωση τοῦ παραιτηθέντος δημοσίου ὑπαλλήλου πού εἰσέρχεται στίς Κοινότητες, τά καταβαλλόμενα ποσά θά μετατραποῦν σέ συντάξιμα ἔτη, παρέχοντα στόν εὐρωπαῖο ὑπάλληλο σύνταξη ὑπολογιζομένη ἐπί τῇ βάσει τοῦ τελικοῦ μισθοῦ πού θά ἔχει ἐπιτύχει στήν ΕΟΚ, ἐνῶ στήν περίπτωση τοῦ παραιτηθέντος δημοσίου ὑπαλλήλου, πού εἰσέρχεται στήν ὑπηρεσία ἄλλου ὀργανισμοῦ, τά καταβαλλόμενα ποσά στό σύστημα κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως θά πα-

ράσχουν στόν ὑπάλληλο σύνταξη ἀνάλογη μέ τίς ἀποδοχές, ἐπί τῆ βάσει τῶν ὁποίων καθορίσθησαν οἱ εἰσφορές κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, πού εἶναι προφανῶς χαμηλότερες, ἐφ' ὅσον πρόκειται περί ἀποδοχῶν τῆς ἀρχῆς τῆς σταδιοδρομίας.

Κατά συνέπεια, ἡ διαφορά αὐτή ἀντιπροσωπεύει γιά τό κράτος συμπληρωματική ἐπιβάρυνση καί γιά τόν εὐρωπαῖο ὑπάλληλο προνόμιο καί δέν εἶναι λογικό, γιά τήν ἴδια σταδιοδρομία στόν βελγικό δημόσιο τομέα, δύο παραιτηθέντες ὑπάλληλοι νά ἐπιτυγχάνουν σαφῶς διαφορετικά συνταξιοδοτικά ὀφέλη.

Ἡ ἐπιβολή σέ ἕνα κράτος τῆς ὑποχρεώσεως νά θεσπίσει παρόμοια διάκριση, στηριζόμενο στήν ἐπίδικη διάταξη τοῦ κανονισμοῦ, ὅπως τό πράττει ἡ Ἐπιτροπή, ἰσοδυναμεῖ, κατά τήν βελγική Κυβέρνηση μέ κακή νομική ἐκτίμηση τοῦ ἀκριβοῦς πεδίου ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως αὐτῆς καί, ἀπό ἀπόψεως κοινωνικῆς πραγματικότητος τῶν θεμιτῶν λόγων πού δικαιολογοῦν τήν ἄρνησή της νά εἰσαγάγει ἕνα σύστημα, τό ὁποῖο συνεπάγεται παρεκκλίσεις καί προνόμια καί μάλιστα τήν στιγμή πού ἐπιβάλλονται περιοριστικά μέτρα τῶν κοινωνικῶν πλεονεκτημάτων, κυρίως στόν τομέα τῶν συντάξεων.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν πραγματοποίηση τῆς δευτέρας περιπτώσεως, ἡ βελγική Κυβέρνηση παρατηρεῖ ὅτι συνεπάγεται ριζική μεταβολή τῶν ἀρχῶν καί τῆς λειτουργίας τοῦ βελγικοῦ συνταξιοδοτικοῦ συστήματος. Θά εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα ἕνα δικαίωμα, τοῦ ὁποίου ἡ ἄσκηση ὑπόκειται σέ προϋποθέσεις, νά δύναται νά ἀσκηθεῖ ἀμέσως καί τό σύστημα χρηματοδοτήσεως πού ἀποκαλεῖται σύστημα «κατανομῆς» νά ἀντικατασταθεῖ ἀπό τό σύστημα «κεφαλαιοποιήσεως». Ἐπί τοῦ σημείου αὐτοῦ ἡ βελγική Κυβέρνηση παρατηρεῖ ὅτι θά ἔπρεπε νά ἐξετασθεῖ ἄν ἡ ἐφαρμογή τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 δύναται ἤ ὄχι, σύμφωνα μέ τήν νομοθεσία τῶν διαφόρων Κρατῶν μελῶν, νά ἐμφανίζεται ὑπό τήν μορφή ἁπλοῦ μέτρου τεχνικοῦ χαρακτῆρος, χωρίς νά συνεπάγεται μεταβολές στό βασικό καθεστώς τοῦ κράτους, ὅπως συμβαίνει μέ τήν περίπτωση τοῦ Βελγίου.

Τέλος, ἡ καθ' ἧς ὑποστηρίζει ὅτι ἡ διδομένη ἀπό τήν Ἐπιτροπή ἑρμηνεία εἶναι ἀντίθετη πρός τίς ἐπιταγές τῆς ἀρχῆς τῆς ἀναλογικότητος μεταξύ τοῦ ἐπιδιωκομένου στόχου καί τῶν κανόνων δικαίου, πού εἶναι κατάλληλοι γιά τήν πραγμάτωσή του.

Ἡ χρησιμοποίηση τῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων πρός τόν σκοπό νά ὑποχρεωθοῦν τά Κράτη μέλη νά προβοῦν σέ μεταβολές τόσο θεμελιώδεις τῆς ἐννόμου τάξεώς τους, τήν στιγμή πού ἡ συνθήκη τῆς Ρώμης προβλέπει εἰδικές διαδικασίες γιά τήν διασφάλιση τῆς ἐναρμονίσεως τῶν νομοθεσιῶν τῶν Κρατῶν μελῶν, συνιστᾶ κατάχρηση δικαιώματος πού δύναται νά συγκριθεῖ μέ κατάχρηση ἐξουσίας. Τά πρός λήψη νομοθετικά μέτρα ἐπί ἐθνικοῦ πεδίου θά ἦσαν ἀπολύτως δυσανάλογα ἐν σχέσει μέ τόν ἐπιδιωκόμενο ἀπό τήν Ἐπιτροπή στόχο γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων.

V — Προφορική διαδικασία

Στήν συνεδρίαση τῆς 13ης Μαΐου 1981, ἡ Ἐπιτροπή, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν κύριο νομικό της σύμβουλο, Raymond Baeyens, συνοδευόμενο ἀπό τόν Wolfgang Elsner, ὑπάλληλο διοικήσεως, ὑπό τήν ἰδιότητα τοῦ ἐμπειρογνώμονος, καί τό Βασίλειο τοῦ Βελγίου, ἐκπροσωπούμενο ἀπό τόν R. Hoebaer, διευθυντή τοῦ Ὑπουργείου ἐξωτερικῶν, ἀνέπτυξαν προφορικῶς τίς παρατηρήσεις τους.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἀνέπτυξε τίς προτάσεις του στήν συνεδρίαση τῆς 24ης Ἰουνίου 1981.

Σκεπτικό

1 Μέ δικόγραφο πού κατέθεσε στήν γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 9 Ἰουνίου 1980 ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων ἤσκησε, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 169 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή μέ τήν ὁποία ζητεῖται νά ἀναγνωρισθεῖ ὅτι τό Βασίλειο τοῦ Βελγίου, παραλείποντας νά θεσπίσει τόν τρόπο μεταφορᾶς τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου ἤ τοῦ κατ' ἀποκοπήν ποσοῦ ἐξαγορᾶς συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων, τά ὁποῖα ἀπεκτήθησαν ὑπό τό βελγικό συνταξιοδοτικό σύστημα, στό κοινοτικό συνταξιοδοτικό σύστημα, πού προβλέπεται ἀπό τό ἄρθρο 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων (κανονισμός ΕΟΚ, ΕΚΑΕ, ΕΚΑΧ 259/68 τοῦ Συμβουλίου, τῆς 29ης Φεβρουαρίου 1968, ΕΕ, εἰδ. ἔκδ. 01/001 σ. 19 ἐπ.) τήν ἐκ τῆς συνθήκης ὑποχρέωσή του.

2 Σύμφωνα μέ τήν διάταξη αὐτή:

«Ὁ ὑπάλληλος πού εἰσέρχεται στήν ὑπηρεσία μιᾶς ἀπό τίς Κοινότητες, μετά τήν λήξη τῶν καθηκόντων του σέ διοίκηση, σέ ἐθνικό ἤ διεθνή ὀργανισμό ἤ σέ ἐπιχείρηση, ἔχει τήν εὐχέρεια, κατά τόν χρόνο τῆς μονιμοποιήσεώς του, νά καταβάλει στήν Κοινότητα στήν ὁποία ὑπάγεται:

— εἴτε τό στατιστικό ἰσοδύναμο τῶν δικαιωμάτων ἐπί τῆς συντάξεως ἀρχαιότητας πού εἶχε ἀποκτήσει στήν διοίκηση, τόν ἐθνικό ἤ διεθνή ὀργανισμό ἤ τήν ἐπιχείρηση, ὅπου ὑπαγόταν,

— εἴτε τό κατ' ἀποκοπή εἰσόδημα τῆς ἐξαγορᾶς πού τοῦ ὀφείλεται ἀπό τό ταμεῖο συντάξεως αὐτῆς τῆς διοικήσεως, τοῦ ὀργανισμοῦ ἤ τῆς ἐπιχειρήσεως κατά τόν χρόνο τῆς ἀποχωρήσεώς του.

Σέ παρόμοια περίπτωση, τό ὄργανο, στό ὁποῖο ὑπηρετεῖ ὁ ὑπάλληλος, καθορίζει, λαμβάνοντας ὑπόψη τόν βαθμό μονιμοποιήσεως, τόν ἀριθμό τῶν συνταξίμων ἐτῶν πού συνυπολογίζει σύμφωνα μέ τό καθεστώς πού τόν διέπει, δυνάμει τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας βάσει τοῦ ποσοῦ τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου ἤ τοῦ κατ' ἀποκοπή ποσοῦ τῆς ἐξαγορᾶς.»

3 Κατά τήν Ἐπιτροπή, τό ἄρθρο 11 παράγραφος 2 ἀποτελεῖ ἀναγκαστική διάταξη πού προορίζεται νά διασφαλίσει στούς ὑπαλλήλους συνταξιοδοτικό σύστημα, τό ὁποῖο νά λαμβάνει ὑπ' ὄψη τό σύνολο τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας κατά τήν διάρκεια τῆς ἐπαγγελματικῆς σταδιοδρομίας τους ἐντός τοῦ ἐθνικοῦ, διεθνοῦς ἤ κοινοτικοῦ πλαισίου καί, ἐπομένως, πρέπει νά ἑρμηνεύεται καί νά ἐφαρμόζεται στό σύνολο τῆς Κοινότητος ἀνεξαρτήτως τῆς ποικιλίας τῶν ἐθνικῶν δεδομένων ἤ τῶν διαφορῶν μεταξύ τῶν συστημάτων πού ἰσχύουν μέσα στό ἴδιο ἐθνικό πλαίσιο. Ἀπό τά ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ἡ ἐν λόγω διάταξη δημιουργεῖ γιά κάθε Κράτος μέλος τήν ὑποχρέωση νά καταστήσει ἐφικτή τήν μεταφορά καί νά προβαίνει σέ αὐτή μόλις τήν ζητήσει ὁ ἐνδιαφερόμενος ὑπάλληλος.

4 Ἡ ἄποψη αὐτή ἀμφισβητεῖται ἀπό τήν βελγική Κυβέρνηση, ἡ ὁποία προβάλλει μία σειρά ἐπιχειρημάτων πού ἀντλεῖ, ἀφ' ἑνός, ἀπό τά γενικά χαρακτηριστικά τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως καί, ἀφ' ἑτέρου, ἀπό τήν διατύπωση, τό ἀντικείμενο καί τήν οἰκονομία τῆς ἐπιδίκου διατάξεως.

5 Κατά τήν βελγική Κυβέρνηση, ὁ κανονισμός ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων δέν συνεπάγεται τήν ἐπιβολή ὑποχρεώσεων στά Κράτη μέλη ὑπό τήν ἰδιότητά τους ὡς πρώην ἐργοδοτῶν ὁρισμένων ὑπαλλήλων. Ὁ κανονισμός ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, ὅπως κάθε κανονισμός ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως ἐθνικοῦ ἤ διεθνοῦς ὀργανισμοῦ, συνιστᾶ κανόνα, ὁ ὁποῖος, μέσα στό πλαίσιο ἑνός ὀργάνου, δέν ρυθμίζει παρά μόνο τήν νομική κατάσταση τοῦ ἐργοδότου καί τῶν ὑπαλλήλων του, ἐν προκειμένῳ τῶν Κοινοτήτων καί τῶν ὑπαλλήλων τους. Λόγω τῆς ἐν λόγω φύσεώς του δέν δύναται νά συνεπάγεται νομικές ὑποχρεώσεις εἰς βάρος τρίτων, ξένων πρός τίς σχέσεις αὐτές.

6 Ἡ ἀποδοχή τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς θά ὡδήγει ἐπί πλέον, κατά τήν κυβέρνηση αὐτή, στό νά προσδοθεῖ στήν ἐπίδικη διάταξη «μία ἔκταση ἀποκλίνουσα τοῦ κοινοῦ δικαίου», ὑπό τήν ἔννοια ὅτι θά ἐρρύθμιζε ἀναδρομικῶς μία ἔννομη σχέση, προγενέστερη καί ξένη πρός τίς δημιουργηθεῖσες ἀπό τόν κανονισμό ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως ἔννομες σχέσεις.

7 Ὅπως ὑπεγράμμισε ἡ Ἐπιτροπή, ὁ κανονισμός ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως ἐθεσπίσθη ἀπό τόν κανονισμό 259/68 τοῦ Συμβουλίου τῆς 29ης Φεβρουαρίου 1968, ὁ ὁποῖος συγκεντρώνει ὅλα τά χαρακτηριστικά πού ὁρίζει τό ἄρθρο 189 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, παράγραφος 2, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο ὁ κανονισμός «ἔχει γενική ἰσχύ. Εἶναι δεσμευτικός ὡς πρός ὅλα τά μέρη του καί ἰσχύει ἄμεσα σέ κάθε Κράτος μέλος».

8 Ὅπως προκύπτει ἀπό τά ἀνωτέρω, ὁ κανονισμός ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, ἐκτός τῶν ἀποτελεσμάτων πού ἀναπτύσσει στήν ἐσωτερική τάξη τῆς κοινοτικῆς διοικήσεως, συνεπάγεται ἐπίσης ὑποχρεώσεις γιά τά Κράτη μέλη σέ ὅλη τήν ἔκταση πού ἡ σύμπραξή τους εἶναι ἀναγκαία γιά τήν ἐφαρμογή του.

9 Ἀπό αὐτό ἕπεται ὅτι στίς περιπτώσεις, ὅπου μία διάταξη τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως ἔχει ἀνάγκη λήψεως ἐκτελεστικῶν μέτρων ἐπί τοῦ ἐθνικοῦ πεδίου, τά Κράτη μέλη ὀφείλουν νά λαμβάνουν κάθε κατάλληλο γενικό ἤ εἰδικό μέτρο, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 5 τῆς συνθήκης ΕΟΚ.

10 Ἐπί πλέον, ἡ Βελγική Κυβέρνηση ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ διδομένη ἀπό αὐτήν ἑρμηνεία στόν κανονισμό ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως ἐνισχύεται ἀπό τό ἴδιο τό κείμενο τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2. Τό γεγονός ὅτι, κατά τήν διατύπωσή του, ἡ μεταφορά ἀποτελεῖ εὐχέρεια τοῦ ὑπαλλήλου, σημαίνει ὅτι ἡ εὐχέρεια αὐτή δέν δύναται νά ἀντιστοιχεῖ σέ ἄλλη ὑποχρέωση παρά στήν ὑποχρέωση πού ὑπέχουν οἱ Εὐρωπαϊκές Κοινότητες νά δεχθοῦν τήν καταβολή αὐτή, ὑπό τήν ἰδιότητά τους ὡς ἐργοδότου τοῦ ἐνδιαφερομένου, στήν περίπτωση πού παρομοία καταβολή προβλέπεται ἀπό τήν νομοθεσία τοῦ κράτους γιά τό ὁποῖο πρόκειται.

11 Στήν ἐπιχειρηματολογία αὐτή πρέπει νά δοθεῖ ἡ ἀπάντηση ὅτι τό ἄρθρο 11 παράγραφος 2, θεσπίζοντας ὑπέρ τῶν ὑπαλλήλων ἕνα σύστημα μεταφορᾶς συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων, ἀποβλέπει στό νά διευκολύνει τήν κίνηση ἀπό ἐθνικές θέσεις, δημόσιες ἤ ἰδιωτικές, στήν κοινοτική διοίκηση καί στό νά διασφαλίσει, μέ τόν τρόπο αὐτό, στίς Κοινότητες τίς καλύτερες δυνατότητες ἐπιλογῆς εἰδικευμένου προσωπικοῦ, προικισμένου ἤδη μέ κατάλληλη ἐπαγγελματική πεῖρα.

12 Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, προοριζομένη νά ἐπιτρέψει τόν συντονισμό μεταξύ κοινοτικοῦ καί ἐθνικῶν συνταξιοδοτικῶν συστημάτων, ἀποβλέπει, ἐξ ἄλλου, στό νά ἐπιτύχει ὥστε τά κεκτημένα ἀπό τούς κοινοτικούς ὑπαλλήλους στά ἴδια τά κράτη τους δικαιώματα, παρά τόν ἐνδεχομένως περιορισμένο ἤ ἀκόμα ὑπό αἵρεση ἤ μελλοντικό χαρακτῆρα τους ἤ τήν ἀνεπάρκειά τους γιά νά ἐπιτρέψουν τήν ἄμεση ἀπονομή συντάξεως, νά δυνηθοῦν νά διαφυλαχθοῦν πρός ὄφελος τοῦ ὑπαλλήλου καί νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψη ἀπό τό συνταξιοδοτικό σύστημα, στό ὁποῖο θά ὑπάγεται ὁ ἐνδιαφερόμενος κατά τό πέρας τῆς ἐπαγγελματικῆς του σταδιοδρομίας, ἐν προκειμένῳ, τό κοινοτικό σύστημα.

13 Οἱ σκέψεις αὐτές καθιστοῦν ἐμφανές ὅτι ἡ «εὐχέρεια», πού ἀναφέρεται στό ἄρθρο 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως, ἔχει ὡς σκοπό τήν παροχή ὑπέρ τῶν ὑπαλλήλων ἑνός δικαιώματος, τοῦ ὁποίου ἡ ἄσκηση δέν ἐξαρτᾶται παρά ἀπό τήν ἴδια τήν ἐπιλογή του. Ἡ ἄσκηση τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ θά διεκυβεύετο ἄν, ὅπως ἰσχυρίζεται ἡ βελγική Κυβέρνηση, τά Κράτη μέλη διετήρουν τήν εὐχέρεια νά ἀπέχουν ἀπό τοῦ νά λάβουν τά ἀναγκαῖα μέτρα γιά τήν ἐφαρμογή τῆς διατάξεως αὐτῆς. Πράγματι, ἡ ἄρνηση Κράτους μέλους νά θεσπίσει σύστημα μεταφορᾶς θά κατέληγε νά στερήσει τόν ὑπάλληλο τῶν Κοινοτήτων ἀπό τήν ἴδια τήν εὐχέρεια νά ἀσκήσει τήν ἐπιλογή, πού τοῦ παρέχεται ἀπό τόν κανονισμό ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως.

14 Ἡ ἐπιχειρηματολογία, τήν ὁποία ἡ βελγική Κυβέρνηση ἀντλεῖ ἀπό τήν σύγκριση μεταξύ πρώτης καί δευτέρας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 11 πρέπει ἐπίσης νά ἀποκρουσθεῖ. Ἡ διαφορετική διατύπωση τῶν δύο αὐτῶν κειμένων ἀποτελεῖ ἤδη μία πρώτη ἔνδειξη τῆς διαφορετικῆς ἐκτάσεώς τους. Ἄλλωστε, ὁ μή ὑποχρεωτικός χαρακτήρας τῆς μεταφορᾶς στήν μία περίπτωση καί ὁ ὑποχρεωτικός χαρακτήρας του στήν ἄλλη δικαιολογεῖται ἀπό τό γεγονός ὅτι, μέσα στό πλαίσιο τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 11, ἐκεῖνο πού ἔχει σημασία εἶναι νά διασφαλισθεῖ ἡ ἔγκυρη μεταφορά τῶν κεκτημένων ἐντός τῶν Κοινοτήτων δικαιωμάτων πρός τό σύστημα ἑνός ἄλλου ὀργανισμοῦ, ἐπιτυγχάνοντας τήν συναίνεση τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτοῦ πρός τόν ὁποῖο ἀπευθύνονται τά ποσά, τά ὁποῖα ἀντιστοιχοῦν στά δικαιώματα τῆς συντάξεως πού ἔχουν ἀποκτηθεῖ ἐντός τῶν Κοινοτήτων. Ἀντιστρόφως, μέσα στό πλαίσιο τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 11, τά ἀποτελέσματα τῆς πραγματοποιήσεως τῆς μεταφορᾶς πρός τό κοινοτικό συνταξιοδοτικό σύστημα δέν καθορίζονται παρά ἀπό μόνες τίς Κοινότητες, πρός τό συμφέρον τῶν ὑπαλλήλων τους, καθώς καί πρός τό δικό τους συμφέρον.

15 Ἡ σύναψη συμφωνίας, ὡς συμβατικό ἔρεισμα ἱκανό νά ἐπιτρέψει τήν μεταφορά στό κοινοτικό καθεστώς, δέν δύναται νά ἀντιμετωπισθεῖ παρά μόνο στήν περίπτωση ὅπου ἡ ὑπηρεσία προελεύσεως τοῦ ὑπαλλήλου ἀνήκει σέ πρόσωπο τρίτο ἐν σχέσει μέ τήν Κοινότητα, ὅπως εἶναι ἡ περίπτωση τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν πού δέν ὑπάγονται στό κοινοτικό δίκαιο. Αὐτό δέν εἶναι ἀναγκαῖο οὔτε δικαιολογεῖται στήν περίπτωση πού ὁ πρώην ἐργοδότης τοῦ ὑπαλλήλου εἶναι Κράτος μέλος ὑπαγόμενο στούς κανόνες, οἱ ὁποῖοι ἔχουν θεσπισθεῖ ἀπό τά κοινοτικά ὄργανα, μέσα στό πλαίσιο τῆς ἁρμοδιότητός τους. Κατά γενικότερο τρόπο, τό ἴδιο συμβαίνει προκειμένου περί δημοσίου ἤ ἰδιωτικοῦ ὀργανισμοῦ, τοῦ ὁποίου τό συνταξιοδοτικό σύστημα ὑπάγεται στήν νομοθεσία ἤ τήν κανονιστική ρύθμιση πού ἔχει θεσπισθεῖ ἀπό τήν δημοσία ἐξουσία τοῦ κράτους αὐτοῦ.

16 Τέλος, ἡ βελγική Κυβέρνηση ἐπικαλεῖται δυσχέρειες τεχνικῆς φύσεως, πού θά καθίστων τόν ὑπολογισμό τῶν συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων, τά ὁποῖα ἔχουν ἀποκτηθεῖ ὑπό τό ἐθνικό σύστημα, πρακτικῶς ἀνέφικτο πρίν ἀπό τό χρονικό σημεῖο τῆς ὁριστικῆς συνταξιοδοτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου.

17 Ὡς πρός τό θέμα αὐτό, οἱ δυσχέρειες, τίς ὁποῖες θά ἀντιμετώπιζε ἕνα Κράτος μέλος γιά νά λάβει τά ἀναγκαῖα μέτρα πού θά ἐπιτρέψουν τήν ἐφαρμογή τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως καί κυρίως τά μέτρα τεχνικῆς φύσεως, ὅπως ἡ προβαλλομένη ἀδυναμία προσδιορισμοῦ τῆς ἀξίας τοῦ κεκτημένου ἀπό τόν ὑπάλληλο ἐντός τῶν ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν δικαιώματος πρό τῆς ὁριστικῆς ἀποχωρήσεως ἤ τό γεγονός ὅτι τό ὕψος τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος ὑπόκειται σέ αὐξήσεις καί μειώσεις, πού ἀποφασίζονται ἀπό τόν νομοθέτη, δέν εἶναι ἱκανές νά ἐξαλείψουν τήν προσαπτομένη παράβαση. Σύμφωνα μέ τήν παγία νομολογία τοῦ Δικαστηρίου, ἕνα Κράτος μέλος δέν δύναται νά ἐπικαλεσθεῖ διατάξεις, πρακτική ἤ ἰσχύουσες καταστάσεις τῆς ἐσωτερικῆς ἐννόμου τάξεώς του γιά νά δικαιολογήσει τήν μή τήρηση τῶν ἀπορρεουσῶν ἀπό κοινοτικό κανονισμό ὑποχρεώσεων.

18 Ἐν προκειμένω, ἐπιβάλλεται στό βελγικό κράτος νά ἐπιλέξει καί νά ἐφαρμόσει τά συγκεκριμένα μέτρα, πού θά ἐπιτρέψουν τήν ἄσκηση τῆς παρεχομένης στούς ὑπαλλήλους εὐχερείας νά μεταφέρουν τά κεκτημένα ἐντός τοῦ ἐθνικοῦ πλαισίου δικαιώματα στό συνταξιοδοτικό σύστημα τῶν Κοινοτήτων. Σημειωτέον, ἐπιπροσθέτως, ὅτι ἡ ἰσχύουσα σήμερα βελγική νομοθεσία δέν ἐμποδίζει τήν μεταφορά τῶν συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων κατά τήν μετακίνηση δημοσίου ὑπαλλήλου σέ θέση ἰδιωτικοῦ τομέως καί, γενικότερα, τίς μεταφορές ἀπό ἕνα συνταξιοδοτικό σύστημα σέ ἄλλο ἐντός τοῦ βελγικοῦ ἐθνικοῦ πλαισίου.

19 Ἡ ἄρνηση τῆς βελγικῆς Κυβερνήσεως νά ἐπιτρέψει τήν μεταφορά τῶν συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων στό κοινοτικό σύστημα, ἐνῶ ἄλλα Κράτη μέλη τό ἔχουν ἤδη πράξει, ἐπιφέρει ρῆγμα στήν ἰσότητα μεταξύ τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων πού κατάγονται ἀπό ἄλλα Κράτη μέλη καί τῶν καταγομένων ἀπό τό Βέλγιο ὑπαλλήλων, εἰσάγοντας διάκριση εἰς βάρος τῶν δευτέρων. Ἡ ἄρνηση αὐτή θά ἠδύνατο ἐπίσης νά καταστήσει δυσχερέστερη τήν πρόσληψη ἀπό τήν Κοινότητα ὑπαλλήλων βελγικῆς ἰθαγενείας πού ἔχουν ὁρισμένη προϋπηρεσία, δεδομένου ὅτι μιά τέτοια μετακίνηση ἀπό τήν ἐθνική στήν κοινοτική ὑπηρεσία θά εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νά τούς στερήσει συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων, τά ὁποῖα θά εἶχαν ἄν δέν ἐδέχοντο νά εἰσέλθουν στήν ὑπηρεσία τῆς Κοινότητος.

20 Ὅπως προκύπτει ἀπό τά ἀνωτέρω, τό Βασίλειο τοῦ Βελγίου παρέβη τίς ὑποχρεώσεις του ἐκ τῆς συνθήκης ΕΟΚ, ἀρνούμενο νά λάβει τά ἀναγκαῖα μέτρα γιά τήν μεταφορά τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου ἤ τοῦ κατ' ἀποκοπήν ποσοῦ ἐξαγορᾶς τῶν ἀποκτηθέντων ὑπό τό βελγικό συνταξιοδοτικό σύστημα δικαιωμάτων ἀρχαιότητος [γήρατος], στό κοινοτικό συνταξιοδοτικό σύστημα πού προβλέ-

πεται ἀπό τήν παράγραφο 2 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Κοινοτήτων.

Ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων

Κατά τό ἄρθρο 69 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας, ὁ ἡττηθείς διάδικος καταδικάζεται στά δικαστικά ἔξοδα· δεδομένου ὅτι τό Βασίλειο τοῦ Βελγίου ἡττήθη, πρέπει νά καταδικασθεῖ στά δικαστικά ἔξοδα.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

κρίνει καί ἀποφασίζει:

1) **Τό Βασίλειο τοῦ Βελγίου, ἀρνούμενο νά λάβει τά ἀναγκαῖα μέτρα γιά τήν μεταφορά τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου ἤ τοῦ κατ' ἀποκοπήν ποσοῦ ἐξαγορᾶς τῶν ἀποκτηθέντων ὑπό τό βελγικό συνταξιοδοτικό σύστημα δικαιωμάτων συντάξεως ἀρχαιότητος [γήρατος] στό κοινοτικό συνταξιοδοτικό σύστημα, πού προβλέπεται ἀπό τήν παράγραφο 2 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Κοινοτήτων, παρέβη τίς ὑποχρεώσεις του ἐκ τῆς συνθήκης ΕΟΚ.**

2) **Καταδικάζει τό Βασίλειο τοῦ Βελγίου στά δικαστικά ἔξοδα.**

Mertens de Wilmars Bosco Touffait Due Pescatore

Mackenzie Stuart O'Keeffe Koopmans Χλωρός

Ἐδημοσιεύθη σέ δημοσία συνεδρίαση στό Λουξεμβούργο στίς 20 Ὀκτωβρίου 1981.

Ὁ γραμματεύς

J. A. Pompe

βοηθός γραμματεύς

Ὁ πρόεδρος

J. Mertens de Wilmars